

Zelfevaluatieformulier

Verwijzing naar dit formulier: Mark Schep, Carla van Boxtel & Julia Noordegraaf (2017).
Zelfevaluatieformulier voor rondleiders. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam.

Deze zelfevaluatie bestaat uit schaalvragen en open vragen. Je wordt gevraagd te beoordelen in hoeverre je de genoemde competenties beheerst.

De schaal loopt van Onvoldoende (=1) tot Excellent (=5).

De 45 competenties zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Omgang met de groep en de omgeving
2. Communicatieve vaardigheden
3. Kennis en didactiek
4. Professionalisme

Na de schaalvragen is er ruimte voor opmerkingen of eventuele uitleg bij een bepaalde competentie. Vervolgens word je per categorie gevraagd om (met uitleg) een aantal competenties te noemen die je zeer goed beheerst en een aantal competenties waarin je jezelf nog wilt of kunt ontwikkelen.

Op basis van jouw zelfevaluatie zal er een gesprek plaatsvinden tussen jou en de educator van het museum waar je werkt. De zelfevaluatie vormt de basis voor dit gesprek. Per categorie bespreek je samen met de educator de competenties waar je sterk in bent en de competenties waar je in kunt verbeteren. De educator leest de zelfevaluatie niet van te voren.

Hoofdcategorieën:

Categorie 1 Omgang met de groep en de omgeving

Rondleiders zijn enthousiast en flexibel, hebben een open houding, kunnen contact maken met de groep en een groep inschatten, hebben oog voor de groepsdynamiek en de wensen van de groep en kunnen hier adaptief op reageren. Rondleiders nemen de leiding, beschermen de objecten en houden overzicht over de groep.

Categorie 2 Communicatieve vaardigheden

Rondleiders zijn communicatief vaardig, zowel verbaal als non-verbaal. Ze kunnen een gesprek op gang brengen en faciliteren. Ze spreken duidelijk, luisteren goed en kunnen de input van de groep gebruiken om de dialoog te verrijken.

Categorie 3 Kennis en didactiek

Rondleiders beschikken over een brede algemene historische, cultuur- en kunsthistorische kennis, kennis van de collectie en enige kennis van het onderwijscurriculum. Ze kunnen deze kennis flexibel inzetten om uitleg te geven bij objecten, verhalen te vertellen en in te kunnen spelen op de vragen van de leerlingen. Rondleiders kunnen leerlingen aanzetten tot zinvolle interactie over objecten en tot zorgvuldig kijken naar objecten.

Categorie 4 Professionalisme

Rondleiders zijn betrouwbaar en representeren het museum. Ze kunnen samenwerken met collega's en bezoekende docenten. Rondleiders reflecteren op het eigen functioneren, staan open voor het geven en ontvangen van feedback en werken actief aan de eigen ontwikkeling als rondleider.

Zelfevaluatieformulier

Datum

Naam

Type rondleidingen/groepen

Opmerkingen

Categorie 1

Omgang met de groep en de omgeving

- 1 **Open houding** Je bent ontspannen, toegankelijk en hebt een open houding ten aanzien van de groep en de diversiteit van personen en denkbeelden binnen de groep.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 2 **Contact maken met de groep** Je weet in de eerste paar minuten contact te maken met de groep en de leerlingen op hun gemak te stellen, en houdt dit gedurende de rondleiding vast.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 3 **Inschatten groep** Je hebt kennis van de doelgroep en kunt door het stellen van vragen en het lezen van de non-verbale communicatie van de leerlingen een inschatting maken van de verwachtingen, interesses en het niveau van de groep en past je rondleiding – daar waar mogelijk – op aan.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 4 **Interesse in de groep** Je neemt de leerlingen serieus en toont oprechte interesse in de gedachten, vragen en achtergrond van de leerlingen.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 5 **Creëren van veilige sfeer** Je weet in de rondleiding een veilige sfeer te creëren waarin de leerlingen op een gelijkwaardige manier kunnen participeren en waarin er op een respectvolle manier met de inbreng van de leerlingen wordt omgegaan.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 6 Creëren van een ontspannen en positieve sfeer** Je weet een ontspannen en positieve sfeer te creëren, bijvoorbeeld door het inzetten van humor.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 7 Enthousiast en energiek** Je bent energiek, enthousiast over wat je vertelt, geeft blijk van interesse in het onderwerp en weet de groep te enthousiasmeren.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 8 Oog voor de groepsdynamiek** Je hebt oog voor de groepsdynamiek en weet je gedrag waar nodig – en mogelijk – hierop aan te passen.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 9 Omgang met weerstand** Je weet om te gaan met weerstand en ongepaste opmerkingen vanuit de groep en probeert – waar mogelijk – deze weerstand en opmerkingen te gebruiken om de dialoog te verrijken.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 10 Regie** Je neemt de leiding, bent duidelijk over het programma, de regels en de verwachtingen naar de groep, zonder dat je jezelf volledig boven de groep plaatst.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 11 Beschermen van objecten** Je bent bewust bezig met de veiligheid van de museumobjecten en corrigeert ongewenst of potentieel gevaarlijk gedrag voor de objecten.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 12 Tijdmanagement** Je weet de rondleiding binnen de beschikbare tijd efficiënt in te delen met een heldere opening, kern en afsluiting, waardoor de groep op een ontspannen en effectieve manier het programma doorloopt.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 13 Bewust van omgeving en positionering** Je gaat flexibel om met de drukte in het museum, positioneert jezelf en de groep zo voor het object dat het object zichtbaar is voor alle leerlingen en de doorgang niet wordt versperd.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 14 Overzicht houden** Je houdt tijdens de rondleiding overzicht over de groep, houdt in de gaten of alle leerlingen bij de groep blijven en of zij andere bezoekers niet hinderen.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

Opmerkingen

Sterke punten

Noem twee of meerdere competenties die je goed beheerst, en geef een korte toelichting.

Verbeterpunten

Noem één of meerdere competenties waar je jezelf nog in kunt of wilt ontwikkelen, en geef een korte toelichting.

Categorie 2

Communicatieve vaardigheden

- 15 Duidelijk spreken** Je spreekt met de juiste intonatie, duidelijk, verstaanbaar en met het juiste volume.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 16 Stemgebruik en expressie** Je spreekt met een rustige ademhaling, hebt een prettig timbre en weet door intonatie, ritme, timing en mimiek de luisteraars te boeien, en gebruikt je stem zo dat het niet tot stemproblemen leidt.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 17 Goed luisteren** Je luistert goed en oprecht naar de groep en weet de input van de groep te gebruiken om de dialoog te verrijken.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 18 Taalvaardigheid en taalgebruik** Je bent taalvaardig, hebt een uitgebreide algemene en specialistische woordenschat en weet je taalgebruik aan te passen aan het niveau en belevingswereld van de doelgroep.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 19 Vaardig in gesprekstechnieken** Je bent vaardig in het op gang brengen en faciliteren van een gesprek, en kunt leerlingen op meerdere manieren aanspreken en aanzetten tot participatie.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

-
- 20 Non-verbale communicatie** Je geeft via lichaamstaal, mimiek en lichaamshouding duidelijke non-verbale aanwijzingen aan de leerlingen. De non-verbale en verbale communicatie ondersteunen elkaar.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 21 Bewust van eigen communicatief handelen** Je bent je bewust van je houding, stemgebruik en lichaamstaal en weet dit indien nodig aan te passen aan de situatie en doelen, zonder dat dit geforceerd overkomt.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

Opmerkingen

Sterke punten

Noem twee of meerdere competenties die je goed beheerst, en geef een korte toelichting.

Verbeterpunten

Noem één of meerdere competenties waar je jezelf nog in kunt of wilt ontwikkelen, en geef een korte toelichting.

Categorie 3

Kennis en didactiek

- 22 Inzetten van kennis** Je beschikt over algemene, historische, cultuur- en kunsthistorische kennis en kunt deze kennis, aansluitend bij de doelgroep, flexibel inzetten om betekenis te geven aan objecten, deze te contextualiseren, verbanden te leggen en vragen te beantwoorden.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 23 Inzetten kennis van curriculum** Je beschikt over kennis van het onderwijs-curriculum en kunt deze kennis inzetten om de rondleiding te koppelen aan het curriculum.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 24 Inzetten kennis van de collectie** Je hebt kennis van de museumcollectie en kunt deze kennis, aansluitend bij de doelgroep, flexibel inzetten om betekenis te geven aan objecten, deze te contextualiseren, verbanden te leggen en vragen te beantwoorden.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 25 Creëren van rode draad** Je weet door je historische, cultuur- en kunsthistorische kennis en kennis van de collectie een heldere rode draad (lijn, samenhang) te creëren in de rondleiding.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 26 Stimuleren open houding bij leerlingen** Je kunt de leerlingen stimuleren om zich open te stellen voor nieuwe ervaringen.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 27 **Uitleg geven** Je weet je kennis te vertalen naar het niveau en de belevingswereld van de doelgroep, en controleert of de uitleg is begrepen door de leerlingen.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 28 **Verhalen vertellen** Je weet op een boeiende manier een (relevant) verhaal te vertellen in relatie tot een object.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 29 **Vragen stellen** Je kunt vragen inzetten om voorkennis te activeren, ruimte te geven voor verschillende perspectieven en (afhankelijk van de doelen) leerlingen aan te zetten tot benoemen, associëren, redeneren, analyseren, contextualiseren, verbanden leggen, interpreteren, reflecteren of het gebruiken van hun verbeelding.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 30 **Leerlingen stimuleren om goed te kijken** Je kunt leerlingen zorgvuldig laten kijken naar een object en hen stimuleren om zelf tot een interpretatie of betekenisgeving te komen.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 31 **Aandacht voor context objecten** Je weet een goede balans aan te brengen in het kijken naar de objecten en de inbedding van de objecten in een context.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 32 **Gebruik objecten als venster** Je kunt een object gebruiken als venster op een historische periode of verschijnsel.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 33 Gebruik objecten voor analyse** Je kunt een object gebruiken om met leerlingen te onderzoeken hoe kunst en geschiedenis gepresenteerd en geïnterpreteerd worden.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 34 Didactisch inzetten werkvormen** Je zet werkvormen/activiteiten in die passen bij de groep, het moment en het object en zorgt daarmee voor afwisseling.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 35 Balans uitleg geven en interactie** Je weet een balans aan te brengen tussen uitleg en interactie, en geeft ruimte voor de beleving en ervaring van de leerlingen met kunst of geschiedenis.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

Opmerkingen

Sterke punten

Noem twee of meerdere competenties die je goed beheerst, en geef een korte toelichting.

Verbeterpunten

Noem één of meerdere competenties waar je jezelf nog in kunt of wilt ontwikkelen, en geef een korte toelichting.

Categorie 4 Professionalisme

- 36 Samenwerken met collega's** Je stemt met collega's af welke route wordt gelopen en je houdt tijdens de rondleiding contact en rekening met de collega's.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 37 Samenwerken met beveiligers** Je communiceert waar nodig met de beveiligers en volgt de aanwijzingen van de beveiligers op.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 38 Samenwerken met docenten/begeleiders** Je stemt het programma aan het begin van de rondleiding af met de docent/begeleiders van de bezoekende leerlingen en geeft hun een passende rol tijdens de rondleiding.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 39 Betrouwbaar** Je bent betrouwbaar, loyaal, punctueel, houdt je aan gemaakte afspraken, en geeft de rondleiding conform het ontworpen programma.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 40 Flexibiliteit** Je bent flexibel, werkt oplossingsgericht en staat open voor verandering.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 41 Representeert het museum** Je bent je ervan bewust dat je zowel gastheer als ambassadeur van het museum bent en je gedraagt je daarnaar.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 42 Reflecteren op eigen handelen** Je reflecteert op het eigen handelen en bent je bewust van je sterke punten en eventuele verbeterpunten.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 43 Feedback geven en ontvangen** Je staat open voor feedback en gebruikt de feedback om jezelf verder te ontwikkelen. Ook ben je bereid om collega's feedback te geven.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 44 Professionele ontwikkeling** Je maakt gebruik van de mogelijkheden tot professionalisering die het museum biedt en bent actief op zoek naar manieren om jezelf verder te ontwikkelen.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

- 45 Bijdragen aan verbetering rondleiding** Je kunt kritisch reflecteren op gegeven rondleidingen en vanuit deze reflectie en kennis van didactiek bijdragen aan het herontwerpen van een rondleiding.

1 Onvoldoende	2	3	4	5 Excellent

Opmerkingen

Sterke punten

Noem twee of meerdere competenties die je goed beheerst, en geef een korte toelichting.

Verbeterpunten

Noem één of meerdere competenties waar je jezelf nog in kunt of wilt ontwikkelen, en geef een korte toelichting.

